

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

14. října 2010*

Ve věci C-61/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (Německo) ze dne 28. ledna 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 11. února 2009, v řízení

Landkreis Bad Dürkheim,

proti

Aufsichts- und Dienstleistungsdirektion,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet (zpravodaj),
E. Levits a M. Safjan, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 4. února 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Landkreis Bad Dürkheim A. Martinem, jako zmocněncem,

- za Aufsichts- und Dienstleistungsdirektion M. Arnoldim, jako zmocněncem,

- za A. Niedermair-Schiemann M. Winkelmüllerem a M. Rietdorfem, Rechtsanwälte,

- za německou vládu M. Lummou a J. Möllerem, jako zmocněnci,

- za polskou vládu B. Majczynou a M. Drwieckim, jako zmocněnci,

- za Evropskou komisi F. Clotuche-Duvieusart a G. von Rintelenem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. května 2010,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 44 nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 (Úř. věst. L270, s. 1, a korigendum Úř. věst. 2004, L 94, s. 70; Zvl. vyd. 03/40, s. 269), ve znění nařízení Rady (ES) č. 2013/2006 ze dne 19. prosince 2006 (Úř. věst. L384, s. 13, dále jen „nařízení č. 1782/2003“).
- ² Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Landkreis Bad Dürkheim (okres Bad Dürkheim) a Aufsichts- und Dienstleistungsdirektion (Ředitelství dohledu a služeb, dále jen „ADD“) ohledně zohlednění některých ploch (dále jen „sporné plochy“) za

účelem poskytnutí platebních nároků A. Niedermair-Schiemann v rámci režimu jednotné platby.

Právní rámec

Právní úprava Unie

Nařízení č. 1782/2003

- 3 Nařízení č. 1782/2003 zavádí zejména režim podpory příjmu zemědělců. Tento režim je v čl. 1 druhé odrážce tohoto nařízení označen jako „režim jednotné platby“.
- 4 Podle bodu 3 odůvodnění tohoto nařízení:

„Aby se zabránilo opuštění zemědělské půdy a zajistilo její udržování v dobrém zemědělském a ekologickém stavu, je třeba stanovit normy, které se mohou nebo nemusí opírat o předpisy členských států. Je tudíž vhodné stanovit rámec Společenství, v němž by mohly členské státy přijmout normy beroucí v úvahu charakteristiky dotyčných oblastí, zejména půdní a klimatické podmínky, jakož i stávající způsoby

hospodaření (využití půdy, střídání plodin, zemědělské praktiky) a strukturu zemědělských podniků.“

- 5 Podle bodu 21 odůvodnění uvedeného nařízení:

„Režimy podpor, na něž se vztahuje společná zemědělská politika, poskytují přímou podporu příjmů, zejména s cílem zajistit zemědělskému obyvatelstvu přiměřenou životní úroveň. Tento cíl je úzce spjat se zachováním venkovských oblastí. [...]“

- 6 Bod 24 odůvodnění téhož nařízení stanoví zejména, že:

„[...] Je tudíž vhodné, aby jednotná platba na zemědělský podnik závisela na dodržování norem v oblasti životního prostředí, bezpečnosti potravin, zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, jakož i na udržování zemědělského podniku v dobrém zemědělském a ekologickém stavu.“

- 7 Podle čl. 2 písm. b) a c) nařízení č. 1782/2003:

„Pro účely tohoto nařízení se:

- b) ‚zemědělským podnikem‘ rozumí soubor produkčních jednotek spravovaných zemědělcem, které se nacházejí na území stejného členského státu;

c) „zemědělskou činností“ rozumí produkce, chov nebo pěstování zemědělských produktů včetně sklizně, dojení, plemenářské činnosti a chovu zvířat pro zemědělské účely nebo udržování půdy v dobrém zemědělském a ekologickém stavu podle článku 5.“

8 Článek 3 uvedeného nařízení, nadepsaný „Hlavní požadavky“, stanoví:

„1. Každý zemědělec, který dostává přímé platby, musí dodržovat požadavky podle předpisů v oblasti řízení uvedené v příloze III v souladu s harmonogramem stanoveným v uvedené příloze, jakož i dobrý zemědělský a ekologický stav podle článku 5.

2. Příslušný vnitrostátní orgán poskytne zemědělci seznam požadavků podle předpisů v oblasti řízení a dobrého zemědělského a ekologického stavu, který má být dodržován.“

9 Podle čl. 5 odst. 1 téhož nařízení:

„Členské státy dbají o to, aby veškerá zemědělská půda, a zejména půda, která se již nevyužívá pro účely produkce, byla udržována v dobrém zemědělském a ekologickém stavu. Na základě rámce stanoveného v příloze IV stanoví členské státy na vnitrostátní nebo regionální úrovni minimální požadavky pro dobrý zemědělský a ekologický stav, které zohledňují charakteristiky dotyčných oblastí, zejména půdní a klimatické podmínky, stávající způsoby hospodaření, využití půdy, střídání plodin, zemědělské praktiky a strukturu zemědělských podniků, aniž jsou dotčeny normy, jimiž se řídí náležitě zemědělské praktiky používané v rámci nařízení Rady (ES) č. 1257/1999,

a agroenvironmentální opatření, jejichž použití přesahuje referenční úroveň náležitých zemědělských praktik.“

10 Článek 36 odst. 1 nařízení č. 1782/2003 zní takto:

„Podpora poskytnutá podle režimu jednotné platby je vyplacena pro platební nároky stanovené v kapitole 3, doprovázené stejným počtem hektarů, na něž lze poskytnout podporu a které jsou stanoveny v čl. 44 odst. 2.“

11 Článek 43 nařízení č. 1782/2003, nadepsaný „Stanovení platebních nároků“, ve svém odst. 1 prvním a druhém pododstavci stanoví, že:

„Aniž je dotčen článek 48, každý zemědělec využije nárok na platbu na hektar, který se vypočítá vydělením referenční částky tříletým průměrem všech hektarů, které udělují nárok během referenčního období na přímé platby, jejichž seznam je uveden v příloze VI.“

Celkový počet platebních nároků se rovná uvedenému průměrnému počtu hektarů.“

12 Článek 44 uvedeného nařízení, nadepsaný „Použití platebních nároků“, ve svých odst. 1 až 3 stanoví, že:

„1. Každý platební nárok vázaný na hektar, na který lze poskytnout podporu, uděluje [zakládá] právo na výplatu částky, která je stanovena platebním nárokem.

2. ‚Hektarem, na který lze poskytnout podporu‘ se rozumí jakákoli zemědělská plocha zemědělského podniku, která se využívá jako orná půda nebo stálá pastvina, kromě ploch, na nichž jsou trvalé kultury a lesy nebo které jsou vyčleněny pro nezemědělskou činnost.

‚Hektarem, na který lze poskytnout podporu‘ se rozumí rovněž jakákoli zemědělská plocha osázená chmelem nebo podléhající povinnosti dočasného klidu nebo osázená banánovníky, nebo jakákoli plocha osázená olivovníky.

3. Zemědělec ohlásí pozemky odpovídající ploše, na kterou se váže platební nárok. S výjimkou případu vyšší moci nebo mimořádných okolností jsou uvedené pozemky zemědělci k dispozici po dobu alespoň deseti měsíců, která běží ode dne, který má být stanoven členským státem, nejdříve však 1. září kalendářního roku, který předchází roku podání žádosti o účast v režimu jednotné platby.“

13 Ve své kapitole 5 oddílu 1, nadepsaném „Regionální provádění“, dává nařízení č. 1782/2003 členským státům možnost provádět režim jednotné platby na regionální úrovni.

- 14 Článek 59 odst. 4 uvedeného nařízení, který se použije v rámci provádění jednotné platby na regionální úrovni, stanoví, že počet nároků na zemědělce se musí rovnat počtu hektarů, které v souladu s čl. 44 odst. 2 ohlásí pro první rok použití režimu jednotné platby.

Nařízení (ES) č. 795/2004

- 15 Nařízení Komise (ES) č. 795/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla k režimu jednotné platby podle nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. L 141, s. 1; Zvl. vyd. 03/44, s. 226), ve znění nařízení Komise (ES) č. 394/2005 ze dne 8. března 2005 (Úř. věst. L 63, s. 17, dále jen „nařízení č. 795/2004“), ve svém čl. 2 písm. a) až h) stanoví, že:

„Pro účely hlavy III nařízení (ES) č. 1782/2003 a pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) ‚zemědělskou půdou‘ celková plocha orné půdy, stálých pastvin a trvalých kultur;
- b) ‚ornou půdou‘ ‚orná půda‘ ve smyslu čl. 2 bodu 1 nařízení Komise (ES) č. 796/2004;
- c) ‚trvalými kulturami‘ kultury, jiné než stálé pastviny, které nejsou pěstované systémem střídání kultur, jsou na dané půdě pěstovány nejméně pět let a poskytují

opakované sklizně, včetně školek, jak jsou definovány v příloze I bodu G/05 rozhodnutí Komise 2000/115/ES [...], s výjimkou víceletých plodin a školek pro tyto víceleté plodiny;

[...]

- e) ‚stálými pastvinami‘ ‚stálé pastviny‘ ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení Komise (ES) č. 796/2004;

[...]

- h) ‚nájemem‘ se rozumí nájem nebo jakýkoli jiný podobný typ dočasné transakce.“

Nařízení (ES) č. 796/2004

¹⁶ Komise (ES) č. 796/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro podmíněnost, odlišení a integrovaný administrativní a kontrolní systém podle nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 (Úř. věst. L 141, s. 18; Zvl. vyd. 03/44, s. 243), ve znění

nařízení Komise (ES) č. 239/2005 ze dne 11. února 2005 (Úř. věst. L 42, s. 3, dále jen „nařízení č. 796/2004“), ve svém čl. 2 bodech 1 a 2 stanoví, že:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) ‚ornou půdou‘ půda obdělávaná za účelem produkce plodin a půda vyňatá z produkce nebo udržovaná v dobrém zemědělském a ekologickém stavu v souladu s článkem 5 nařízení (ES) č. 1782/2003 bez ohledu na to, zda se nachází pod skleníky nebo pevným či mobilním krytem;

- 2) ‚stálou pastvinou‘ půda využívaná k pěstování trav nebo jiných zelených píceňin na přírodních (přirozený osev) nebo uměle vytvořených (umělý osev) plochách, která nebyla zahrnuta do střídání plodin v zemědělském podniku po dobu pěti let nebo déle, s výjimkou půdy vyňaté z produkce v rámci režimů podle článku 6 nařízení Rady (ES) č. 1251/1999 [...], půdy vyňaté z produkce v rámci režimů podle čl. 54 odst. 2 a čl. 107 nařízení (ES) č. 1782/2003, ploch vyňatých z produkce v souladu s nařízením Rady (EHS) č. 2078/92 [...] a ploch vyňatých z produkce v souladu s články 22, 23 a 24 nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 [...].“

Vnitrostátní právní úprava

¹⁷ Podle § 2 odst. 1 zákona provádějícího režim jednotné platby (Betriebsprämien Durchführungsgesetz, BGBl. 2006 I, s. 1298) se ode dne 1. ledna 2005 uděluje jednotná

platba na regionální úrovni způsoby zakotvenými uvedeným zákonem a nařízením, kterým se provádí režim jednotné platby.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 18 Spor v původním řízení se týká zohlednění sporných ploch při poskytnutí platebních nároků A. Niedermair-Schiemann v rámci režimu jednotné platby.
- 19 Astrid Niedermair-Schiemann hospodaří v zemědělském podniku, v němž se rovněž chovají ovce. Sporné plochy využívá na základě dvou smluv.
- 20 Podle první z těchto smluv, uzavřené dne 12. listopadu 1998 se spolkovou zemí Porýní-Falc, je A. Niedermair-Schiemann oprávněna využívat některé plochy jako pastviny a louky k sečení. V tomto ohledu podléhá určitým omezením. Uvedené plochy zejména nelze v období od 1. listopadu do 15. června každého roku sekat a sečení nesmí být prováděno pomocí rotačních či sacích sekacích zařízení. Druhé sečení lze nahradit pastvou ovcí či koz, kontinuální či oplůtkovou, jejíž délka musí být stanovena v součinnosti se správou uvedené spolkové země, která odpovídá za udržování těchto ploch. Pozemky jsou dány k nakládání zdarma, až na povinnost dotčené osoby hradit příspěvky profesnímu sdružení. Dotčené parcely byly uvedené spolkové zemi pronajaty jejich vlastníky.

- 21 Na základě druhé smlouvy, uzavřené dne 1. května 2000 s Landkreis Bad Dürkheim, je A. Niedermair-Schiemann, již tato smlouva označuje jako „mandatářku“, povinna udržovat a využívat určité plochy při dodržování norem o ochraně přírody. Za tímto účelem každoročně inkasuje pevnou odměnu. Podléhá rovněž konkrétním smluvním závazkům a musí se držet pokynů orgánu ochrany přírody, například pokud jde o intenzitu pastvy. Uvedený orgán jí kromě toho poskytuje věcnou podporu prostřednictvím udržovacích opatření, jakými jsou přípravná sečení, orba a klučení zajišťovaná třemi osobami. Část dotčených ploch je ve vlastnictví spolkové země Porýní-Falc. Pokud jde o zbytek, byla pastva pro účely ochrany přírody povolena vlastníky a v některých případech byla přijata obecně závazná opatření s cílem uložit těmto osobám, aby strpěly udržovací opatření prováděná A. Niedermair-Schiemann.
- 22 V rámci režimu jednotné platby ohlásila A. Niedermair-Schiemann sporné plochy jako stálé pastviny, které jsou součástí jejího podniku. Rozhodnutím ze dne 20. února 2006 jí byly poskytnuty platební nároky za ornou půdu a pastviny, čítaje v to i sporné plochy.
- 23 Na ministerský pokyn bylo toto rozhodnutí z důvodu, že u sporných ploch není dán nárok na podporu, změněno rozhodnutím ze dne 14. května 2007 (dále jen „novelizační rozhodnutí“).
- 24 Astrid Niedermair-Schiemann podala proti novelizačnímu rozhodnutí odvolání.

- 25 Protože právní komise Landkreis Bad Dürkheim měla za to, že původní rozhodnutí ze dne 20. února 2006 bylo přijato v souladu s platnou právní úpravou, vyhověla odvolání A. Niedermair-Schiemann a rozhodnutím ze dne 22. října 2007 novelizační rozhodnutí zrušila.
- 26 V návaznosti na žalobu podanou ADD zrušil Verwaltungsgericht Neustadt and der Weinstraße rozsudkem ze dne 2. července 2008 rozhodnutí ze dne 22. října 2007 a obnovil platnost novelizačního rozhodnutí.
- 27 Verwaltungsgericht měl především za to, že spadá-li využívání jak do rámce ochrany přírody, tak do rámce extenzivní zemědělské činnosti, je třeba odkazovat na výchozí užívací právo. Následně uvedl, že účelem režimu jednotné platby není poskytovat podporu příjmu za úkoly související s ochranou přírody svěřené zemědělcům státní správou. Uvedený soud kromě toho rozhodl, že o zemědělské užívání může jít pouze tehdy, pokud zemědělec získal užívací právo na základě nájemní smlouvy nebo při obdobné transakci. Uvedený soud se kromě toho domníval, že v rámci věci v původním řízení byl účel, na jehož základě byly dotčené plochy dány k nakládání A. Niedermair-Schiemann, nikoli účelem zemědělským, nýbrž účelem souvisejícím s ochranou přírody. Uvedený soud měl nakonec za to, že k tomu, aby byly dotčené plochy způsobilé k podpoře, musí být součástí podniku, který je příjemcem této podpory, a že zemědělec musí mít právo užívat je pro zemědělské účely, jak tomu však v projednávaném případě není.
- 28 Landkreis Bad Dürkheim a A. Niedermair-Schiemann se proti tomuto rozsudku odvolaly k předkládajícímu soudu.
- 29 Podle uvedeného soudu závisí vyřešení sporu na otázce, zda sporné plochy spadají do pojmu „hektar, na který lze poskytnout podporu“ ve smyslu čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003, či nikoli.

30 Za těchto okolností se Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz rozhodl přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Jedná se nadále o zemědělskou půdu ve smyslu čl. 44 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, pokud půda, ač se využívá rovněž pro zemědělské účely (pastva za účelem chovu ovcí), slouží především ochraně krajiny a ochraně přírody?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku:

Je půda vyčleněna pro nezemědělskou činnost ve smyslu čl. 44 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1782/2003, pokud dotčená činnost slouží především ochraně přírody nebo každopádně tehdy, pokud zemědělec při plnění cílů ochrany přírody podléhá pokynům orgánu ochrany přírody?

3) Pro případ, že se jedná o zemědělskou půdu (otázka č. 1), která je vyčleněna pro zemědělskou činnost (otázka č. 2):

K tomu, aby byla zemědělská půda považována za součást podniku [zemědělská plocha podniku ve smyslu čl. 44 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1782/2003]:

a) je třeba, aby podnik s touto půdou nakládal na základě smlouvy o nájmu zemědělského pozemku nebo jiného časově omezeného úkonu téhož typu, který je úplatný?

- b) V případě záporné odpovědi: je půda nadále součástí podniku, je-li podniku dána k nakládání za účelem toho, aby byla využívána pouze určitým způsobem a v rámci omezeného časového období v souladu s cíli ochrany přírody, a to bezúplatně nebo jen za hrazení příspěvků profesnímu sdružení?
- c) V případě kladné odpovědi: je půda nadále součástí zemědělského podniku, je-li podnik zavázán k tomu, aby na ní poskytoval určitá plnění, za která mu náleží odměna?“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

- ³¹ Svými dvěma prvními otázkami, které je třeba přezkoumat společně, se předkládající soud v podstatě dotazuje, zda musí být čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003 vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby byla k podpoře způsobilá půda, která ač je rovněž využívána pro zemědělské účely, slouží především ochraně krajiny a ochraně přírody, a to zejména podléhá-li v rámci naplňování cílů ochrany přírody zemědělec pokynům orgánu pověřeného touto ochranou.

- 32 Na základě prvního pododstavce čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003 je „hektar[em], na který lze poskytnout podporu“ jakákoli zemědělská půda zemědělského podniku, která se využívá jako orná půda nebo stálá pastvina, kromě ploch, na nichž jsou trvalé kultury a lesy nebo které jsou vyčleněny pro nezemědělskou činnost.
- 33 V tomto kontextu se předkládající soud dotazuje zaprvé na to, zda lze jako zemědělskou kvalifikovat půdu, která ač se využívá pro zemědělské účely, slouží především ochraně krajiny a ochraně přírody.
- 34 Pojem „zemědělská půda“ je vymezen v čl. 2 písm. a) nařízení č. 795/2004 jakožto celková plocha orné půdy, stálých pastvin a trvalých kultur.
- 35 Na základě čl. 2 písm. b) téhož nařízení ve spojení se čl. 2 bodem 1 nařízení č. 796/2004 jsou ornou půdou obdělávaná půda určená k produkci plodin a půda vyňatá z produkce nebo udržovaná v dobrém zemědělském a ekologickém stavu podle článku 5 nařízení č. 1782/2003.
- 36 V souladu s čl. 2 písm. e) nařízení č. 795/2004 ve spojení se čl. 2 bodem 2 nařízení č. 796/2004 je stálými pastvinami půda využívaná k pěstování trav nebo jiných zelených píceň, která po dobu pěti let nebo déle nebyla zahrnuta do střídání plodin v zemědělském podniku.

- 37 Z ustanovení připomenutých v bodech 32 až 36 tohoto rozsudku plyne, že kvalifikace „orná půda“, respektive „stálé pastviny“, a tedy i „zemědělská půda“ závisí na tom, k čemu je dotčená půda skutečně vyčleněna. Určitou plochu je tedy třeba jako zemědělskou půdu kvalifikovat tehdy, je-li využívána jako orná půda nebo jako stálá pastvina ve smyslu čl. 2 bodů 1 a 2 nařízení č. 796/2004.
- 38 Z toho plyne, že okolnost, že pozemkové parcely, které jsou skutečně využívány jako orná půda nebo stálé pastviny, slouží především ochraně přírody a ochraně krajiny, nebrání tomu, aby byly takové parcely kvalifikovány jakožto zemědělská půda ve smyslu čl. 2 bodů 1 a 2 nařízení č. 796/2004.
- 39 Jen pro úplnost je třeba uvést, že jak plyne z bodů 3, 21 a 24 odůvodnění nařízení č. 1782/2003, je ochrana životního prostředí součástí cílů režimu jednotné platby. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že ochrana životního prostředí, která je jedním ze zásadních cílů Evropské unie, musí být považována za součást společné politiky v oblasti zemědělství (rozsudek ze dne 16. července 2009, Horvath, C-428/07, Sb. rozh. s. I-6355, bod 29). Článek 2 bod 1 nařízení č. 796/2004 navíc výslovně stanoví, co je ornou půdou, a tudíž i zemědělskou půdou podle čl. 2 písm. a) nařízení č. 795/2004 a půdou udržovanou v dobrém zemědělském a ekologickém stavu podle článku 5 nařízení č. 1782/2003.
- 40 V tomto kontextu by bylo protismyslné, kdyby zemědělská půda ztrácela způsobilost k podpoře, využívá-li se pro účely uchování krajiny a ochrany přírody.

- 41 Z výše uvedených úvah vyplývá, že to, že účel určité půdy má v převažující míře povahu ochrany přírody a krajiny, nezabývá tuto půdu její zemědělské povahy ve smyslu čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003, je-li půda tak, jako je tomu v projednávaném případě, skutečně využívána jakožto orná půda nebo jako pastvina.
- 42 Zadruhé, překládající soud se chce dozvědět, zda je k podpoře způsobilá zemědělská půda, na které je vykonávána činnost, která slouží především uchování krajiny a ochraně přírody.
- 43 V tomto ohledu je třeba připomenout, že na základě čl. 44 odst. 2 prvního pododstavce nařízení č. 1782/2003 není k podpoře způsobilá zemědělská půda vyčleněná k nezemědělské činnosti.
- 44 Článek 2 písm. c) uvedeného nařízení vymezuje zemědělskou činnost jakožto produkci, chov nebo pěstování zemědělských produktů včetně sklizně, dojení, plemennářské činnosti a chovu zvířat pro zemědělské účely nebo udržování půdy v dobrém zemědělském a ekologickém stavu podle článku 5.
- 45 V tomto kontextu vznáší předkládající soud otázku, zda je k podpoře způsobilá zemědělská půda, která se ve smyslu uvedeného čl. 44 odst. 2 prvního pododstavce využívá jak pro zemědělské činnosti, tak pro činnosti nezemědělské.

- 46 V projednávaném případě je však třeba konstatovat, že, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, byly sporné plochy vyčleněny k zemědělské činnosti.
- 47 Je-li zemědělská půda předmětem zemědělské činnosti ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení č. 1782/2003, nemá totiž pro účely čl. 44 odst. 2 tohoto nařízení žádný vliv, zda je účel této činnosti převážně zemědělský, nebo zda jde o účel ochrany přírody.
- 48 Z hlediska vymezení zemědělské činnosti ve smyslu uvedeného ustanovení je stejně tak bez relevance existence pokynů dávaných zemědělcům příslušným vnitrostátním orgánem. To platí o to více, že podle článku 3 samotného nařízení č. 1782/2003 musí každý zemědělec, který dostává přímé platby, nejen dodržovat požadavky podle předpisů v oblasti řízení uvedené v příloze III tohoto nařízení, jakož i dobrý zemědělský a ekologický stav podle článku 5 nařízení, nýbrž příslušný vnitrostátní orgán zemědělcům také poskytuje seznam požadavků podle předpisů v oblasti řízení a dobrého zemědělského a ekologického stavu, které mají být dodržovány.
- 49 Z výše uvedených úvah plyne, že čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003 musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby byla k podpoře způsobilá půda, která ač se využívá rovněž pro zemědělské účely, slouží především uchování krajiny a ochraně přírody. Skutečnost, že zemědělec podléhá pokynům orgánu ochrany přírody krom toho nezbavuje činnost, která odpovídá definici obsažené ve čl. 2 písm. c) uvedeného nařízení, její zemědělské povahy.

Ke třetí otázce

- 50 Prostřednictvím třetí otázky má být stanoveno, za jakých podmínek lze určitou zemědělskou půdu považovat za půdu zemědělského podniku ve smyslu čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003.
- 51 Předkládající soud se chce především dozvědět, zda k tomu, aby byla určitá plocha považována za součást podniku určitého zemědělce, je nezbytné, aby s ní tento zemědělec nakládal na základě smlouvy o nájmu zemědělského pozemku nebo jiného druhu nájemní smlouvy téže povahy uzavřené bezúplatně. Uvedený soud se dále dotazuje, zda je součástí podniku plocha, která je zemědělci dána k nakládání za účelem konkrétního využívání po omezenou dobu a při dodržování cílů ochrany přírody. Předkládající soud se konečně dotazuje i na to, zda lze zemědělskou půdu považovat za součást podniku, je-li na ní zemědělec povinen poskytovat určitá plnění, za která mu náleží odměna.
- 52 Zaprvé je třeba připomenout, že na základě čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003 je k podpoře způsobilá zemědělská půda zemědělského podniku. Ten je v čl. 2 písm. b) tohoto nařízení vymezen jako soubor produkčních jednotek spravovaných zemědělcem, které se nacházejí na území téhož členského státu.
- 53 Článek 44 odst. 3 uvedeného nařízení upřesňuje, že pozemkové parcely odpovídající ploše, na kterou se váže platební nárok, musejí být zemědělci dány k nakládání na dobu alespoň deseti měsíců.

- 54 Je tak nutno konstatovat, že ani čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003, ani odst. 3 téhož článku neupřesňují povahu právního vztahu, na jehož základě zemědělec dotčenou plochu využívá. Z těchto ustanovení tedy nelze dovozovat, že dotčené parcely musejí být zemědělci dány k nakládání na základě smlouvy o nájmu zemědělského pozemku nebo obdobného úkonu.
- 55 V souladu se zásadou smluvní volnosti si tedy mohou strany svobodně upravovat právní vztah, který užívání dotčené plochy zakládá. Neexistují-li ustanovení v opačném duchu, mohou strany rovněž volně zakotvit, že k nakládání s parcelami dochází bez peněžního protiplnění.
- 56 Stejně tak jsou strany oprávněny zakotvit, že jako protiplnění za poskytnutí těchto parcel k nakládání je zemědělec povinen vzít na sebe hrazení příspěvků profesnímu sdružení.
- 57 Zadruhé, předkládající soud se chce dozvědět, zda lze určitou plochu považovat za součást podniku, jsou-li zemědělci – tak jako tomu je, pokud jde o smlouvu, kterou A. Niedermair-Schiemann uzavřela se spolkovou zemí Porýní-Falc dne 12. listopadu 1998 – uložena určitá omezení vztahující se k délce a povaze činností, která lze na této ploše provozovat.
- 58 V tomto ohledu je třeba připomenout, že – jak plyne z bodu 52 tohoto rozsudku – je plocha součástí zemědělcova podniku, má-li zemědělec oprávnění spravovat ji pro účely výkonu zemědělské činnosti.

- 59 Ani nařízení č. 1782/2003, ani nařízení č. 795/2004 a č. 796/2004 neupřesňují konkrétní význam spojení „soubor produkčních jednotek spravovaných zemědělcem“ obsaženého ve čl. 2 písm. b) uvedeného nařízení č. 1782/2003.
- 60 Podle ustálené judikatury Soudního dvora je třeba význam a dosah pojmů, pro které nemá právo Unie žádnou definici, určit v souladu s jejich obvyklým smyslem v běžném jazyce, s přihlédnutím ke kontextu, ve kterém jsou použity, a cílům, které sleduje právní úprava, jejíž součástí jsou (rozsudek ze dne 10. března 2005, easyCar, C-336/03, Sb. rozh. s. I-1947, bod 21 a citovaná judikatura).
- 61 Pokud jde o režim jednotné platby, pojem „správa“ v rozporu s tím, co ve svém písemném vyjádření tvrdí ADD, neznamená existenci neomezeného oprávnění zemědělce nakládat s dotčenou plochou v rámci jejího využívání pro zemědělské účely.
- 62 Zemědělec musí naproti tomu ve vztahu k této ploše disponovat dostatečnou autonomií pro účely výkonu vlastní zemědělské činnosti, kterou přísluší posoudit předkládajícím soudu při zohlednění všech okolností projednávaného případu.
- 63 Za takových okolností, jako jsou okolnosti sporu v původním řízení, je významné zvláště to, že zemědělec nepodléhá pokynům příslušného vnitrostátního orgánu zcela. Přes pokyny tohoto vnitrostátního orgánu tak musí být zemědělec v rámci využívání dotčené plochy s to vykonávat určitou rozhodovací pravomoc.

- 64 V souladu se čl. 44 odst. 3 nařízení č. 1782/2003 musí být krom toho půda způsobilá k podpoře dána zemědělcům k nakládání alespoň na období deseti měsíců.
- 65 Během této doby musí být zemědělec s to využívat dotčenou půdu ke svým zemědělským činnostem, včetně udržování půdy v dobrém zemědělském a ekologickém stavu podle článku 5 nařízení č. 1782/2003 s dostatečnou autonomií.
- 66 Navíc je podstatné, že sporné plochy nesmí být v průběhu uvedené doby předmětem žádné zemědělské činnosti vykonávané třetí osobou. Aby se zabránilo tomu, že si dotčené parcely bude za součást svého podniku nárokovat vícero zemědělců, je totiž nezbytné, aby během této doby nebylo možné tyto plochy pro účely režimu jednotné platby považovat za součást podniku jiných zemědělců.
- 67 Zatřetí, předkládající soud se dotazuje, zda lze zemědělskou půdu považovat za součást podniku, je-li na ní zemědělec povinen poskytovat určitá plnění, za která mu náleží odměna.
- 68 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003 tvoří zemědělský podnik orná půda a stálé pastviny, které jsou vyčleněny k zemědělské činnosti, kterou zemědělec vykonává s určitou autonomií.

- 69 Důležité je upřesnit i to, že výkon zemědělské činnosti na dotčených plochách musí být uskutečňován jménem a na účet zemědělce, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.
- 70 Okolnost, že tento zemědělec je krom toho povinen za odměnu plnit určité úkoly na účet třetí osoby, je v tomto ohledu bez významu.
- 71 Na třetí otázku je tedy třeba odpovědět, že čl. 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003 je třeba vykládat v tom smyslu, že:
- k tomu, aby byla určitá zemědělská půda považována za součást zemědělcova podniku, není nezbytné, aby s ní tento zemědělec nakládal na základě smlouvy o nájmu zemědělského pozemku nebo jiného druhu nájemní smlouvy téže povahy uzavřené úplatně;
 - nebrání tomu, aby za součást zemědělského podniku byla považována půda, která je za účelem konkrétního využívání po omezenou dobu a při dodržování cílů ochrany přírody dána zemědělci k nakládání bezúplatně pouze za to, že na sebe vezme hrazení příspěvků profesnímu sdružení, za podmínky, že tento zemědělec je s to dotčenou půdu využívat pro své zemědělské činnosti s dostatečnou autonomií po dobu alespoň deseti měsíců, a že
 - okolnost, že zemědělec je povinen plnit za odměnu určité úkoly na účet třetí osoby, nemá vliv na přináležitost dotčené půdy k zemědělcovu podniku, je-li tato

půda zemědělcem využívána rovněž pro účely výkonu jeho zemědělské činnosti jeho jménem a na jeho vlastní účet.

K nákladům řízení

- ⁷² Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 44 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1782/2003 ze dne 29. září 2003, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001, ve znění nařízení Rady (ES) č. 2013/2006 ze dne 19. prosince 2006, musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání tomu, aby k podpoře byla způsobilá půda, která ač se využívá rovněž pro zemědělské účely, slouží především uchování

krajiny a ochraně přírody. Skutečnost, že zemědělec podléhá pokynům orgánu ochrany přírody, krom toho nezavazuje činnost, která odpovídá definici obsažené ve čl. 2 písm. c) uvedeného nařízení, její zemědělské povahy.

2) Článek 44 odst. 2 nařízení č. 1782/2003, ve znění nařízení č. 2013/2006, musí být vykládán v tom smyslu, že:

- k tomu, aby byla určitá zemědělská půda považována za součást zemědělcova podniku, není nezbytné, aby s ní tento zemědělec nakládal na základě smlouvy o nájmu zemědělského pozemku nebo jiného druhu nájemní smlouvy téže povahy uzavřené úplatně;

- nebrání tomu, aby za součást zemědělského podniku byla považována půda, která je za účelem konkrétního využívání po omezenou dobu a při dodržování cílů ochrany přírody dána zemědělci k nakládání bezúplatně pouze za to, že na sebe vezme hrazení příspěvků profesnímu sdružení, za podmínky, že tento zemědělec je s to dotčenou půdu využívat pro své zemědělské činnosti s dostatečnou autonomií po dobu alespoň deseti měsíců, a že

- okolnost, že zemědělec je povinen plnit za odměnu určité úkoly na účet třetí osoby, nemá vliv na příslušnost dotčené půdy k zemědělcovu pod-

niku, je-li tato půda zemědělcem využívána rovněž pro účely výkonu jeho zemědělské činnosti jeho jménem a na jeho vlastní účet.

Podpisy.